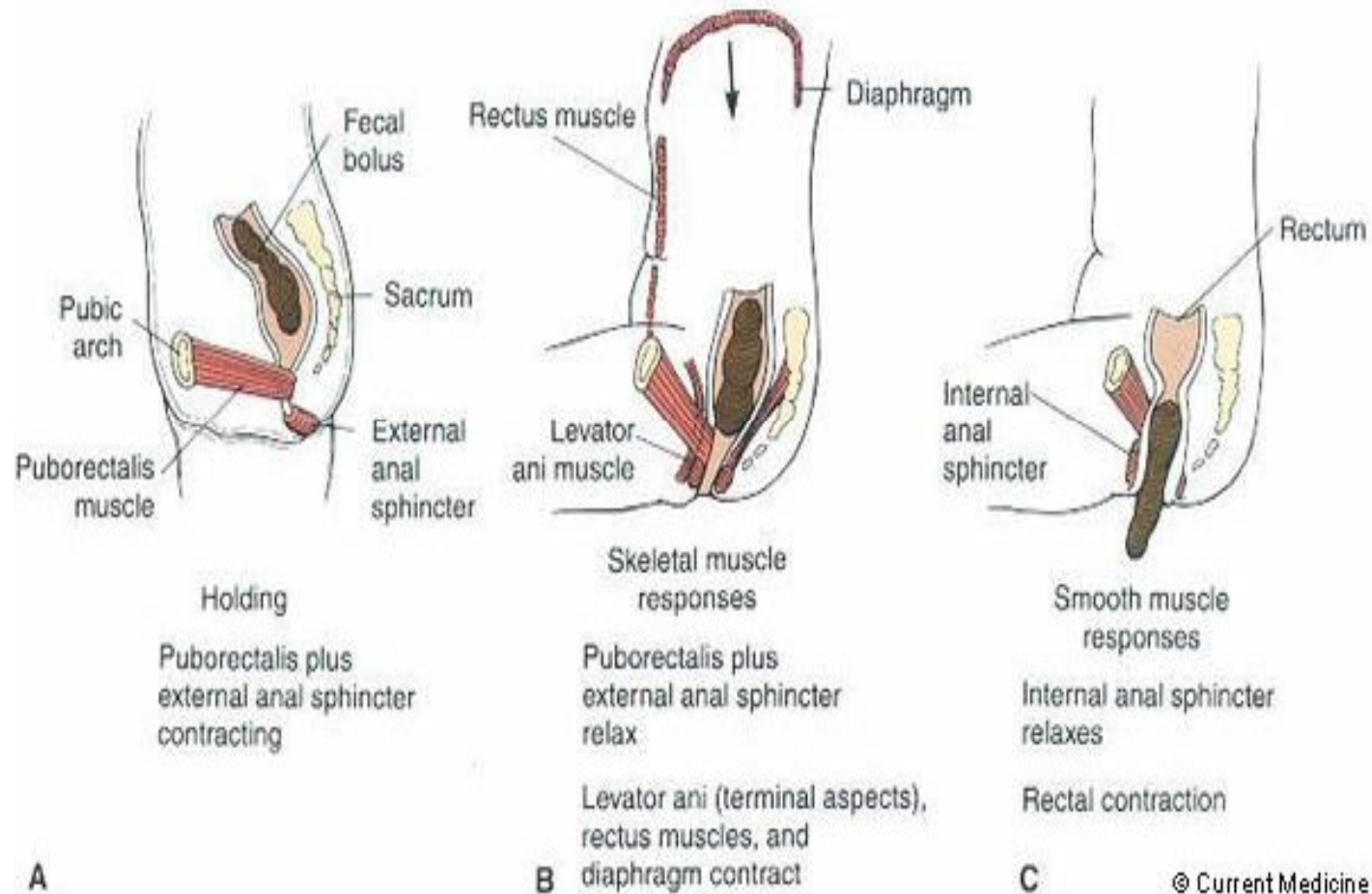

Δυσκοιλιότητα

Γεώργιος Π. Καραμανώλης
Αναπληρωτής Καθηγητής Γαστρεντερολογίας
Αρεταίειο Νοσοκομείο

process of defecation

φυσιολογικές συνήθειες εντέρου

- ❖ μεγάλες διαφορές ανά τον κόσμο
  - συχνότητα κενώσεων
  - ημερήσιο βάρος
  - σύσταση κοπράνων
- ❖ 95% των ενηλίκων αναφέρουν 3 – 21 κενώσεις / εβδομάδα

προσέγγιση ασθενούς

- ❖ μεγάλη προσπάθεια: 79%
- ❖ σκληρά κόπρανα: 71%
- ❖ αίσθημα μετεωρισμού: 57%
- ❖ αίσθημα ατελούς κένωσης: 54%
- ❖ μειωμένος αριθμός κενώσεων: 57%

κλινική διάγνωση

συχνότητα κενώσεων < 3 / εβδομάδα

ελληνικά δεδομένα

επιδημιολογική έρευνα για τη δυσκοιλιότητα, Μάρτιος 2007
δείγμα: 1000 άτομα

- % ασθενών που πάσχουν από δυσκοιλιότητα τους τελευταίους 12 μήνες:
  - ναι: **14%**
  - ναι (κριτήρια της Ρώμης) : **2%**
- % ασθενών ανά φύλο
  - γυναίκες: 21%
  - άνδρες: 11%

επιπολασμός
δυσκοιλιότητας:
16%

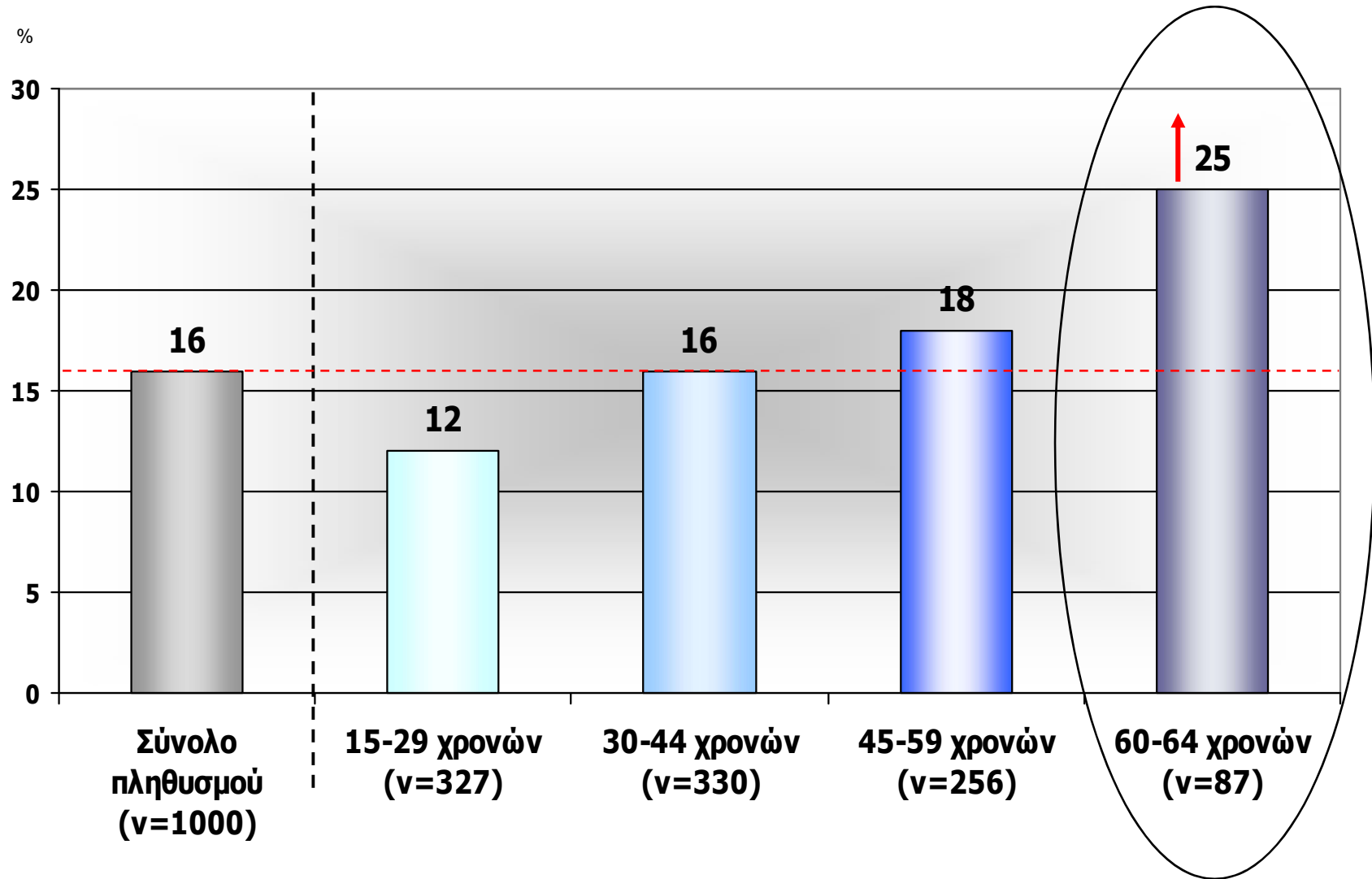
οι γυναίκες προσβάλλονται
περισσότερο
2:1

επικράτηση γυναικών

- ❖ ρόλος γυναικείων ορμονών
- ❖ ρόλος τραύματος κύησης
- ❖ ψυχολογικοί παράγοντες

δυσκοιλιότητα ανά ηλικία

αιτιολογία (1)

- παροδικά αίτια
  - ταξίδι
  - εγκυμοσύνη
  - θηλασμός
- τρόπος ζωής
  - έλλειψη δραστηριότητας
  - ανορεξία
  - μειωμένη πρόσληψη φυτικών ινών

αίτια (2)

- παθήσεις ΓΕΣ
  - οργανικές
  - λειτουργικές
- συστηματικά
  - φάρμακα
  - ενδοκρινικές και μεταβολικές
  - παθήσεις λειών μυικών ινών
- νευρογενή
  - περιφερικά
  - ΚΝΣ

παθήσεις ΓΕΣ (1)

- **lesions of the colon**

- **stenotic obstructions**

- **tumors**
    - chronic volvulus
    - hernias
    - strictures
    - diverticulitis
    - endometriosis
    - **ischemic colitis**
    - surgery
    - chronic amebiasis

- **lesions of the colon**

- **muscular abnormalities**

- **diverticular disease**
    - visceral myopathy
    - myotonic dystrophy
    - systemic sclerosis
    - muscular dystrophy
    - dermatomyositis
    - amyloidosis

παθήσεις ΓΕΣ (2)

■ lesions of the rectum

- tumors
- surgical stricture
- internal rectal prolapse
- rectocele
- ulcerative proctitis

■ lesions of the pelvic floor

- descending perineum

■ lesions of the anal canal

- anal fissure
- mucosal prolapse
- stenosis
- anterior ectopic anus

φάρμακα

- **analgesics**
- antacids (calcium and aluminum)
- anticholinergics
- anticonvulsants
- **antidepressive agents**
- beta blockers
- bismuth
- diuretics
- **drugs for parkinsonism**
- **hematinics (iron)**
- hypotensives
- **laxative abuse (?)**
- MAO inhibitors
- metallic poisoning (lead, arsenic, mercury, phosphorus)
- muscle paralyzers
- **opioids**
- parasympatholytics

κλινική προσέγγιση (1)

- **καλό ιστορικό:**

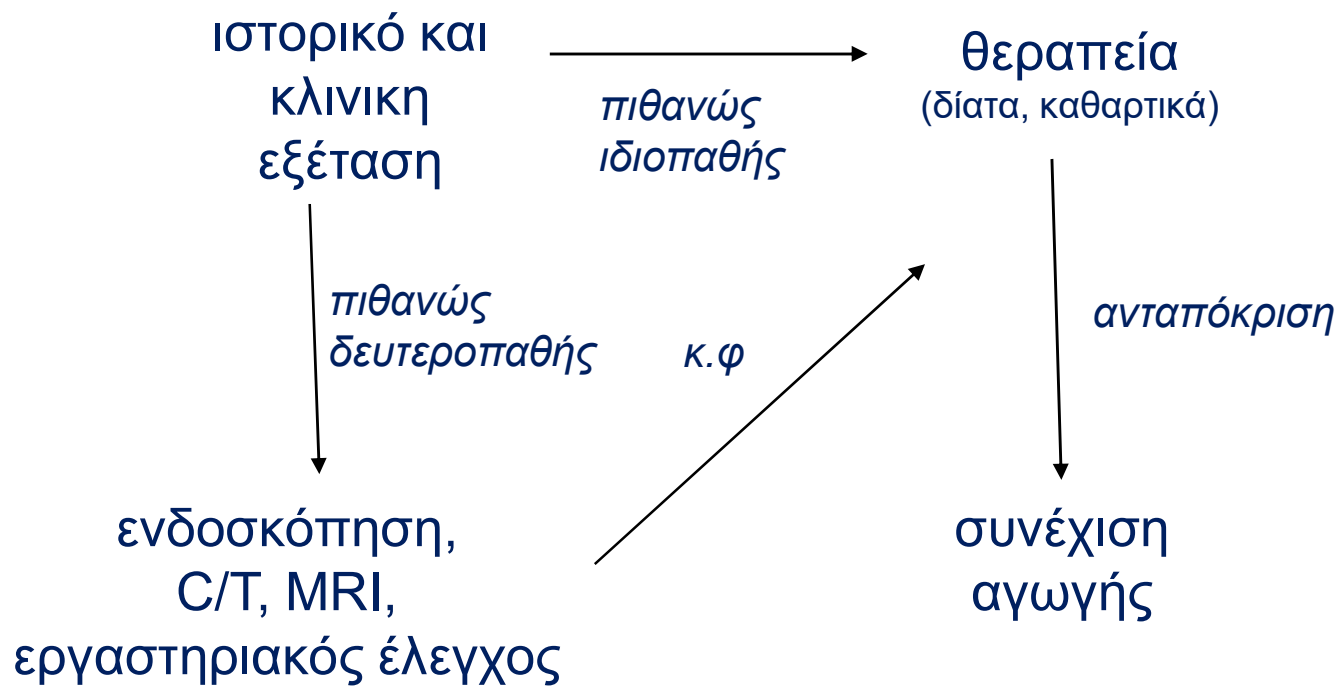
- τι εννοεί ο ασθενής σαν “δυσκοιλιότητα”
- χρόνος και συνθήκες έναρξης
- ιστορικό περιπρωκτικού τραύματος
- οικογενειακό ιστορικό
- φάρμακα

κλινική προσέγγιση (2)

- κλινική εξέταση:
  - δακτυλική
  - ψηλάφηση κοιλιάς
  - εξέταση της περιπρωκτικής περιοχής
  - ορθοκήλη-πρόπτωση-εγκολεασμός
- **κολονοσκόπηση**

διαγνωστική προσέγγιση

δακτυλική εξέταση

ευαισθησία: 75%
ειδικότητα: 87%

αποφρακτικού τύπου δυσκοιλιότητα

ορισμός κατά Ρώμης III

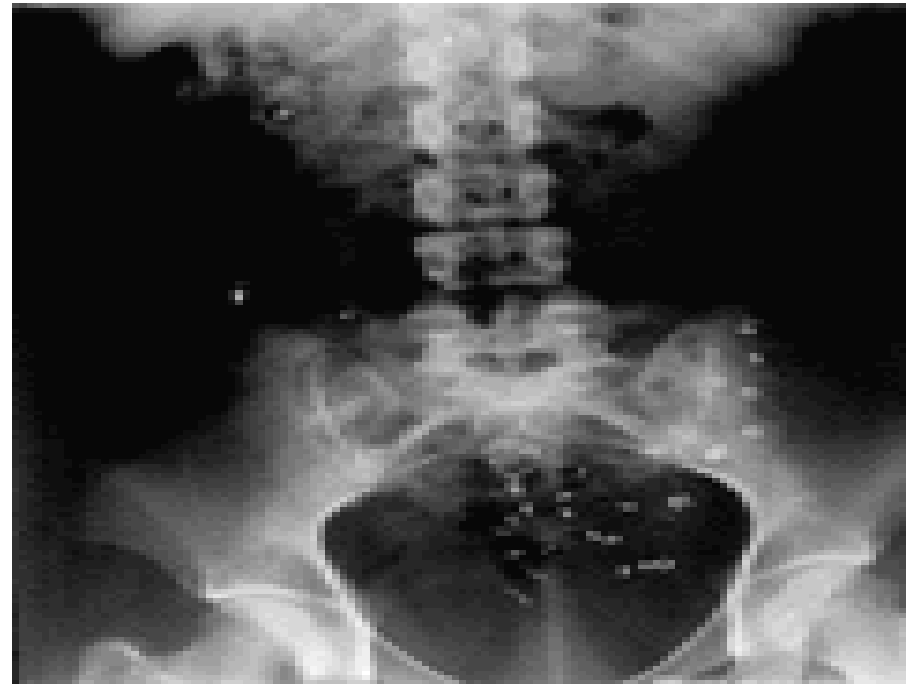
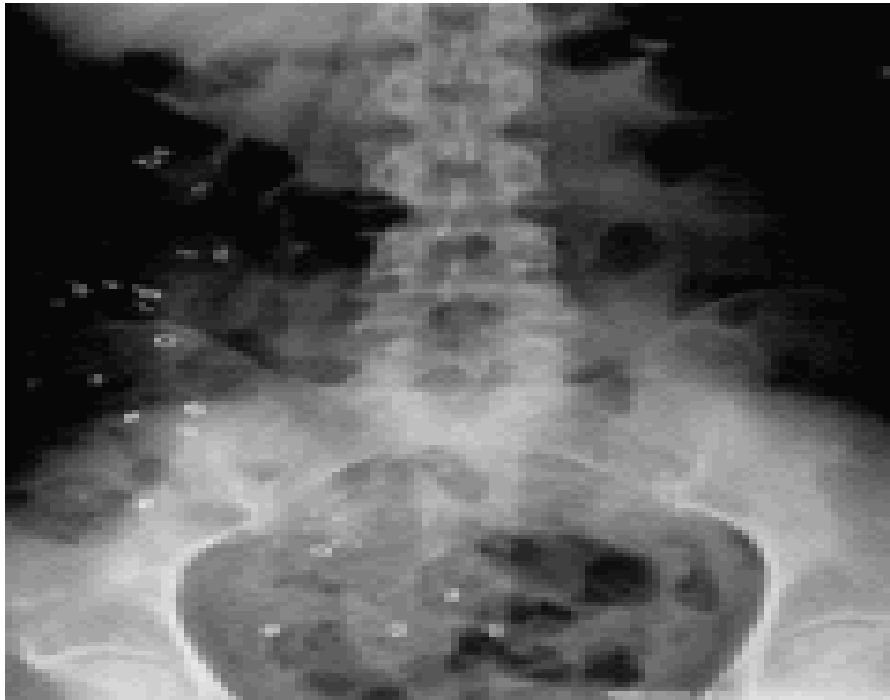
- διάρκεια συμπτωμάτων **τουλάχιστον 6 μήνες** πριν τη διάγνωση
- **≥2** από τα παρακάτω για **τουλάχιστον 3 μήνες**:
  - καταβολή προσπάθειας
  - σκληρή σύσταση των κοπράνων
  - αίσθημα ατελούς κένωσης
  - αίσθημα ορθο-πρωκτικής απόφραξης
  - ανάγκη χειροπρακτικής βοήθειας
  - < 3 κενώσεις την εβδομάδα
- υδαρά κόπρανα παρουσιάζονται μόνο με τη χρήση υπακτικών
- ανεπαρκή κριτήρια για ΣΕΕ (c-IBS)

} **≥ 25% των
κενώσεων**

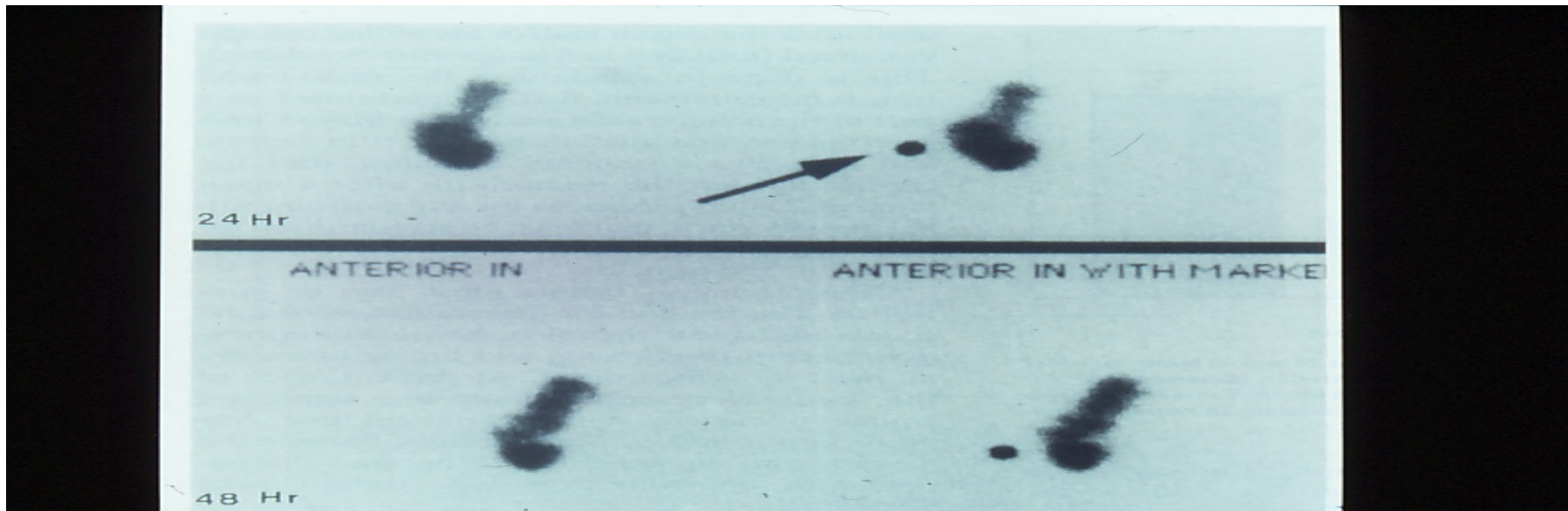
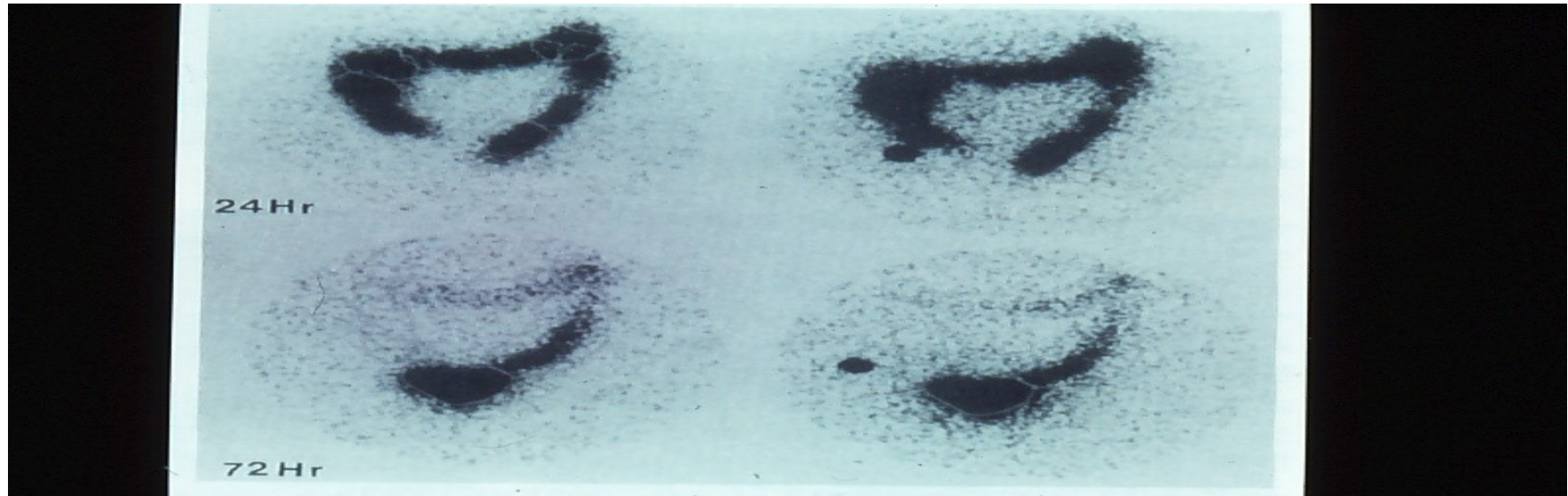
Περαιτέρω έλεγχος

- ❖ χρόνος διάβασης εντέρου
  - ακτινοσκοπικοί δείκτες
  - σπινθηρογράφημα
- ❖ μανομετρία
- ❖ αφοδευογράφημα

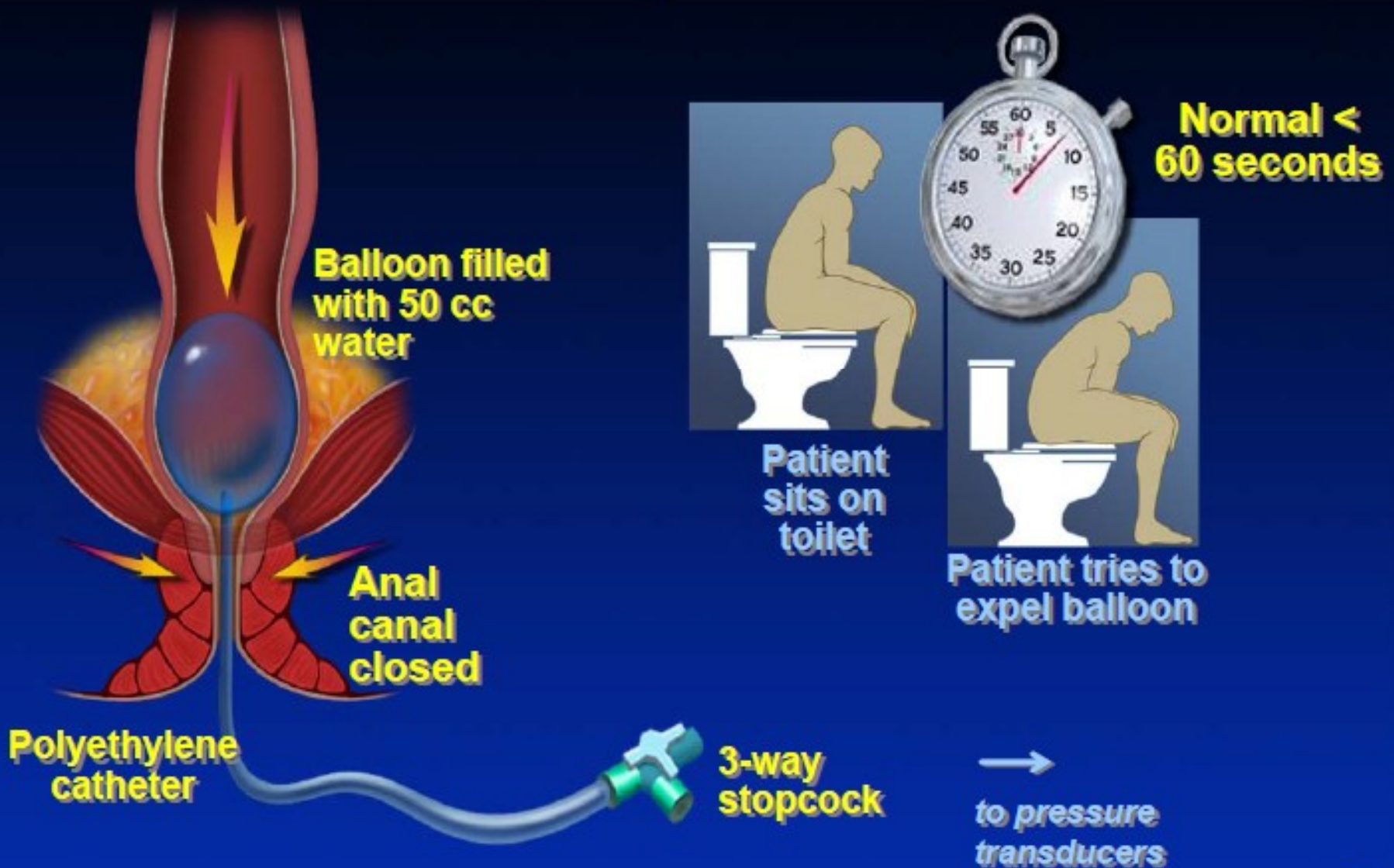
ακτινοσκοπικοί δείκτες

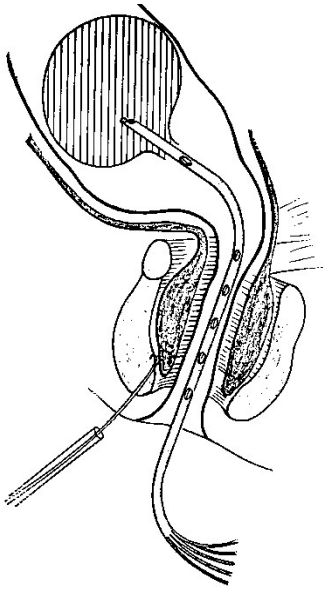
σπινθηρογράφημα

Balloon Expulsion Test

μανομετρία

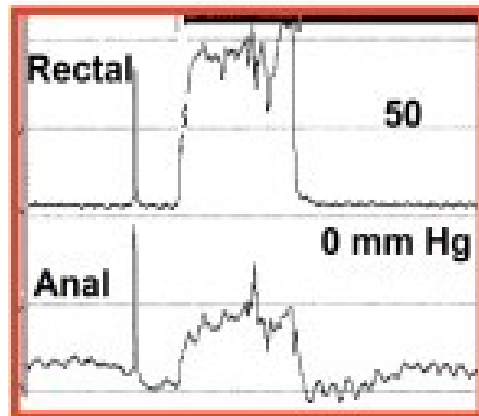
- ❖ υπερτονία σφιγκτήρα
- ❖ μειωμένη αισθητικότητα
- ❖ απουσία ορθοπρωκτικού αντανακλαστικού
- ❖ απουσία χάλασης έξω σφιγκτήρα

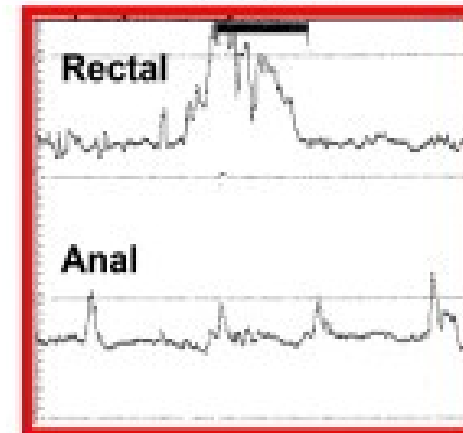
μανομετρία

Manometric Patterns: Attempted Defecation

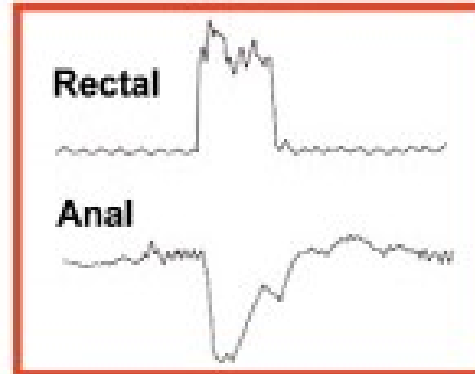
Type I

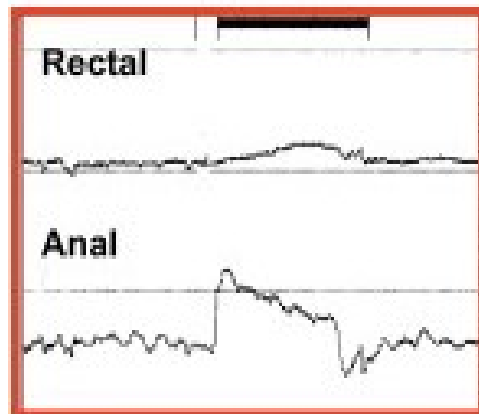
Type III

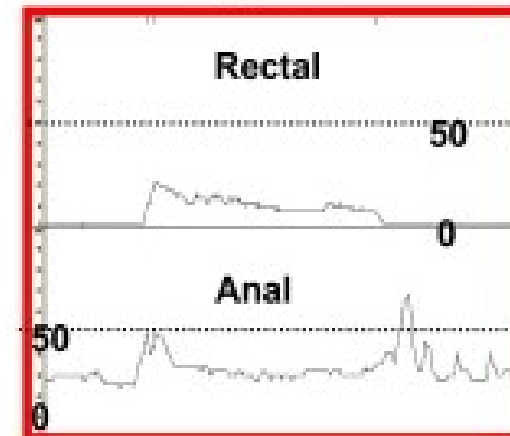
Normal

Type II

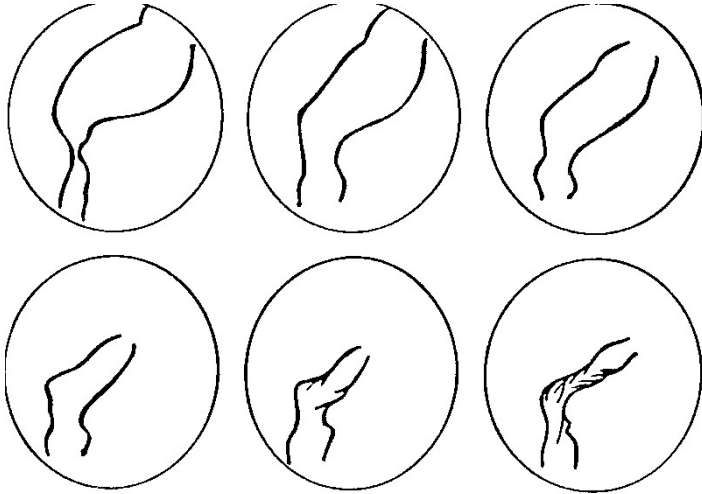
Type IV

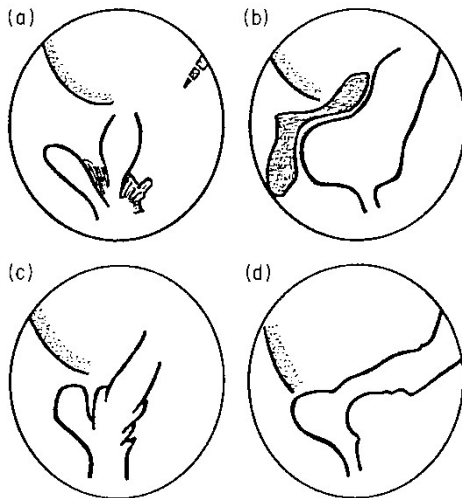
αφοδευόγραμμα

- εκτίμηση της ορθοπρωκτικής γωνίας
- εκτίμηση βαθμού κινητικότητας περινεϊκού εδάφους
- μικρή συμβολή σήμερα

αφοδεογράφημα

- ❖ ορθοκήλη
- ❖ πρόπτωση ορθού
- ❖ μονήρες έλκος ορθού
- ❖ σύνδρομο καθόδου του περινέου

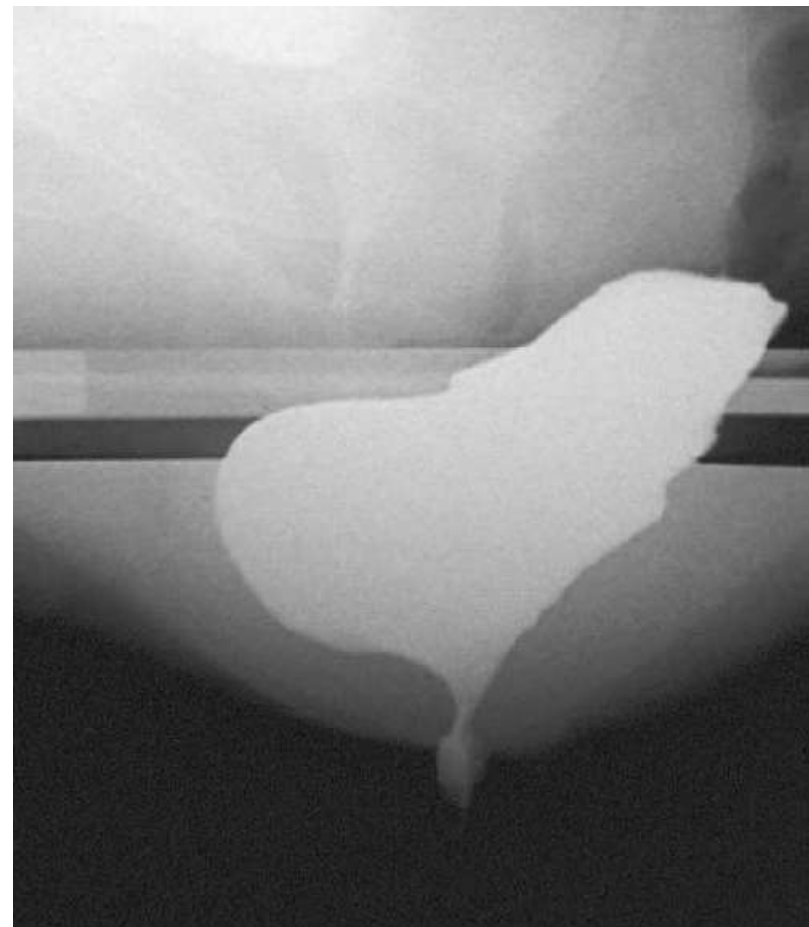

αφοδεογράφημα

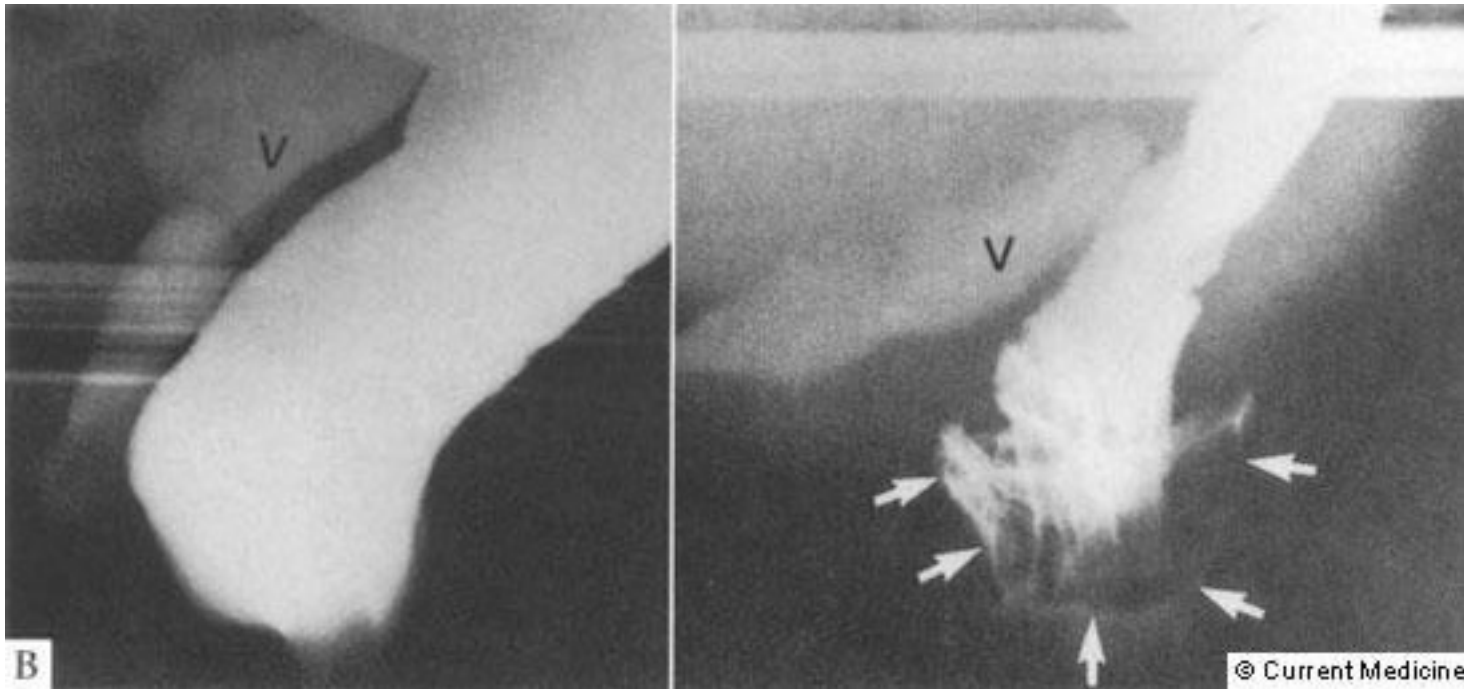
ηρεμία

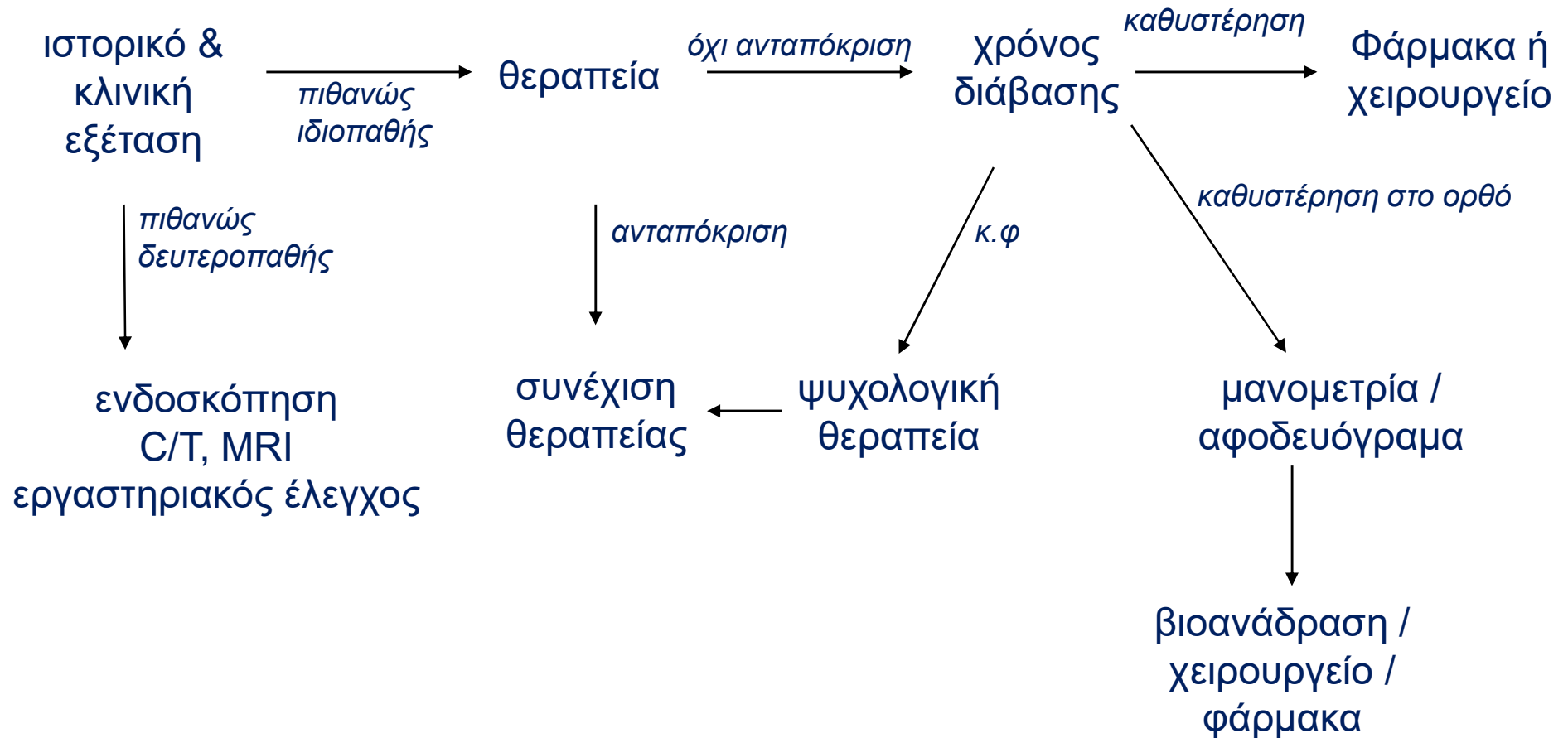
προσπάθεια κένωσης

εγκολεασμός

διαγνωστική προσέγγιση

θεραπεία

- **ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΗΣ ΝΟΣΟΥ**
(εξεργασία, υποθυρεοειδισμός,...)
- **Λειτουργική δυσκοιλιότητα**

μη φαρμακευτικές θεραπείες

- διατροφή και αλλαγή στον τρόπο ζωής
- θεραπεία βιοανάδρασης

πρόσληψη φυτικών ινών

- η προτεινόμενη καθημερινή πρόσληψη σε φυτικές ίνες είναι 15 – 25 γρ
- η συνηθισμένη πρόσληψη είναι μόνο 7-15 γρ

- αυξάνουν τον όγκο των κοπράνων
- αύξηση κινητικότητας
- η δράση τους χρειάζεται 7-15 ημέρες
- μη αποτελεσματικές σε δυσκοιλιότητα βραδείας διάβασης

βιοανάδραση

- ❖ θεραπεία συμπεριφοράς
- ❖ εκπαίδευση σε περιπτώσεις λειτουργικής αποφρακτικής νόσου ορθού με παθολογική μανομετρία
- ❖ αντικρουόμενα αποτελέσματα

φαρμακευτικές θεραπείες

❖ **ΥΠΑΚΤΙΚΑ**

αυξητικά όγκου

ωσμωτικώς δρώντα

ερεθιστικά

καθαρτικά - αυξητικά όγκου

ψύλλιο, φυτικές ίνες

- ❖ αυξημένη κατακράτηση ύδατος
  - ❖ αύξηση όγκου κοπράνων
  - ❖ προκαλούν μετεωρισμό
-
- ❖ όχι σε κατακεκλιμένους ασθενείς
  - ❖ σύσταση βαθμού Β (μέτρια δεδομένα)

καθαρτικά – ωσμωτικώς δρώντα

PEG> λακτουλόζη> γάλα μαγνησίας

- ❖ αυξημένη εντερική ωσμωτικότητα
  - ❖ διέγερση αποβολής ύδατος στην νήστιδα
  - ❖ αναστολή επαναρρόφησης ύδατος στο έντερο
  - ❖ προκαλούν μετεωρισμό
-
- ❖ σύσταση βαθμού A (ισχυρά δεδομένα)

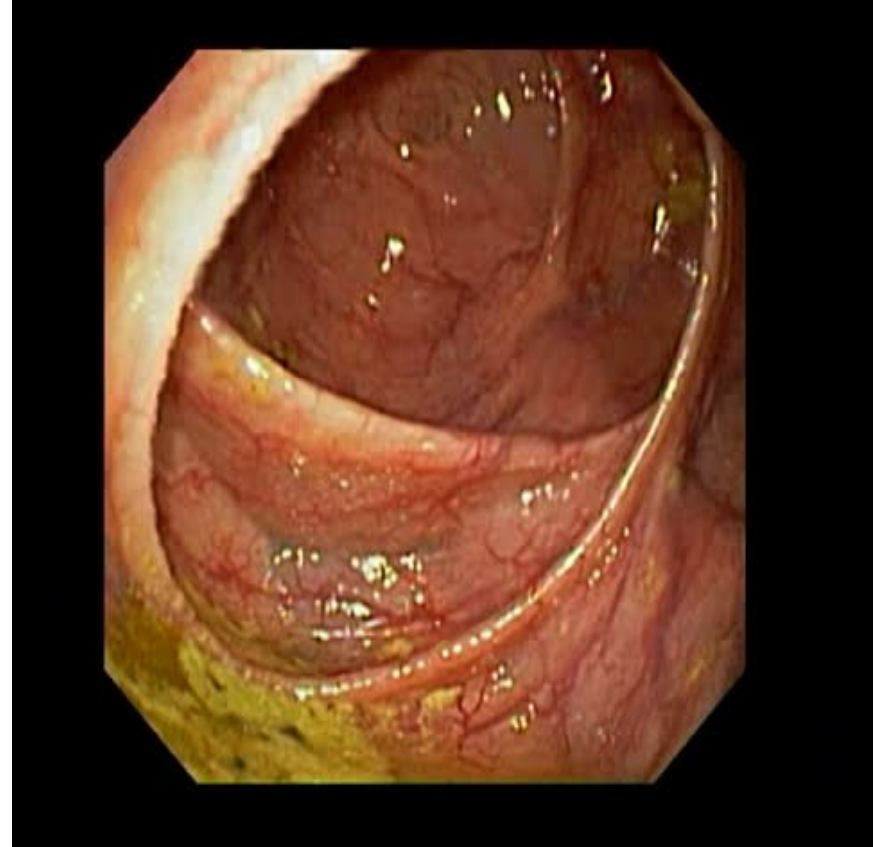
καθαρτικά – ερεθιστικά

βισακοδύλη, σέννα

- ❖ αυξημένη εντερική έκκριση
- ❖ διέγερση κινητικότητας εντέρου
- ❖ «καθαρτικό κόλον»
- ❖ ίσως ηλεκτρολυτικές διαταραχές
  - ❖ σύσταση βαθμού B (μέτρια δεδομένα)

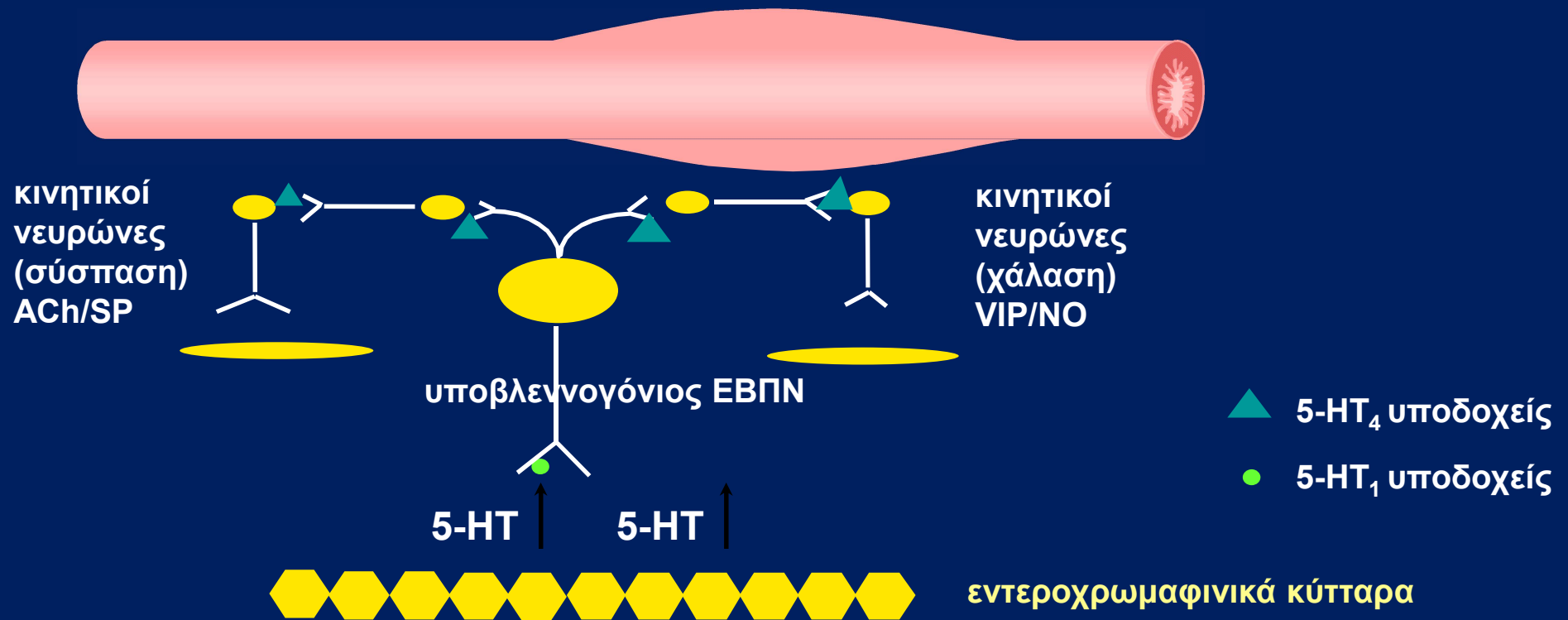
melanosus coli

normal colon

5-HT και κινητικότητα

περισταλτικό αντανακλαστικό

νέα φάρμακα

- **prucalopride**
- **velusetrag**
- **lubiprostone**
- **linoclotide**
- **eloxitab**

χειρουργική θεραπεία

- ❖ αποφρακτικού τύπου με βλεννογονικές βλάβες
- ❖ μειωμένος χρόνος διάβασης: κολεκτομή

